

Despre serviciul militar obligatoriu în Transnistria

Tinerii din regiunea transnistreană care au împlinit vârsta de 18 ani sînt forțați să execute serviciul militar în structurile autoproclamatei republici transnistrene. Organizația pentru drepturile omului Promo-Lex de la Chișinău a lansat recent o nouă ediție a studiului care prezintă situația recruților din regiunea transnistreană, cetățeni ai Republicii Moldova cât și ai altor state. Tamara Grejdeanu a discutat cu juristul Alexandru Zubco, autorul a acestui studiu.

Alexandru Zubco: „Înrolarea în așa-zisele structuri paramilitare din stînga Nistrului continuă, sunt acțiuni ilegale, fiindcă aceste structuri sunt ilegale, nu fac parte din forțele armate ale republicii Moldova. Scopul lor este susținerea regimului separatist, înrolarea poartă caracterul de forțat, fiindcă locuitorii de acolo sunt practic impuși prin intermediul normelor acestea penale, regionale și situației social-economice ca să însușească acest serviciu. Noi considerăm că executarea acestui serviciu pe perioada acesta de 18 luni este similară cu o privare de libertate arbitrară, prin care persoanei i se impun anumite restricții, inclusiv și la libertatea de a circula, și nu în ultimul rînd o imixtiune în viața lui privată.”

Europa Liberă: Dar ce se întîmplă cu cei care se eschivează să facă armata și să depună jurămînt de credință regimului anticonstituțional?

Alexandru Zubco: „Potrivit normelor locale cei care se eschivează de la înrolarea în așa-zisul serviciu militar riscă pedepse penale”

Europa Liberă: Dar există pentru ei o alternativă?

Alexandru Zubco: „Executarea serviciului militar este obligatoriu, pentru, așa cum spun ei, cetățenii regiunii. În regiune alternativa de a refuza încorporarea nu există, deci vorbesc despre serviciul civil de alternativă, el nu există, este interzis, deci automat cei care vor să refuze încorporarea pe anumite motive, religioase, umanitare, nu o pot face. În partea dreaptă a Nistrului există asemenea serviciu, inclusiv și alte căi prin care serviciul militar poate fi substituit, de exemplu, instruirea militară, catedra militară. Chiar dacă execută în partea dreaptă a Nistrului, un tânăr care este originar și locuitor dintr-un sat din stânga Nistrului, totuși el este citat pentru înrolare.”

Europa Liberă: Această problemă este cunoscută de mai mult timp, autoritățile de la Chișinău au încercat cumva să se implice pentru a-i proteja pe acești tineri, pentru a le proteja drepturile, sunt astfel de pârgii?

Alexandru Zubco: „Este o problemă destul de dificilă ca să obții rezultatul scontat, or această problemă se finisează odată cu soluționarea conflictului, odată ce dispare regimul separatist sau odată ce autoritățile o să preia controlul, asta este regula generală. Cât privește pași concreți, cu părere de rău autoritățile constituționale centrale, dau vina pe ministerul apărării, dau nu este doar responsabilitatea lui. Ce ține de asigurarea încorporării, ministerul apărării niciodată nu a refuzat, livretele militare eliberate cetățenilor din stânga Nistrului care au efectuat serviciul militar sub formă de catedră, îi scutește pe respectivii să execute serviciul militar în armata transnistreană. Este vorba despre o acțiune reușită care a produs anumite efecte pozitive în acest sens, mai departe este de lucru, este foarte mult de lucru.”

Europa Liberă: Asociația Promo-Lex primește plângeri de la recruți, de la familiile acestora, încercați cumva să îi ajutați, sau cum ar putea fi ei ajutați din moment ce au

refuzat, sau s-au ascuns de autoritățile de acolo?

Alexandru Zubco: „Asistența noastră le vine în orice situație, chiar de la o simplă consultație, ce să facă și când ajunge la dosar sau cauză, până la situația critică, nu avem limite de unde și până unde. Da înregistrăm cazuri, înregistrăm situații, înregistrăm apeluri despre persoanele care întâmpină dificultăți anume în acest sens. Pentru fiecare cauză în parte se găsește câte o soluție.”

Europa Liberă: Care ar fi recomandările cu care ați venit după ce ați analizat situația acestor tineri din regiunea transnistreană?

Alexandru Zubco: „În general, am menționat așa, să fie elaborate niște programe de informare a populației din regiune, care sunt drepturile și obligațiunile lor constituționale, inclusiv și militare. Consider oportun ca să fie creat un centru specializat, un centru militar pentru regiunea transnistreană care să fie specializat și responsabil de asigurarea evidenței militare, soluționarea problemelor recruților, să fie inițiate de către procuratura generală a Republicii Moldova cauze penale, pe faptul **organizării și conducerii acestor formațiuni paramilitare și persoanele să fie trase la răspundere.**”

Europa Liberă: Sînt și recomandări care ar viza acțiunile autorităților, să-i protejeze cumva?

Alexandru Zubco: „Evident, vrem să fie un mecanism eficient de apărare, în cazul în care un tânăr declară că s-a abuzat de el el trebuie protejat, dar și eficient se are în vedere, adică nu numai scris pe foi, dar să fie eficient aplicat și în practică.”

sursa: europalibera.org